

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ****Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996)****Μικρή Πράσινη Θάλασσα**

- Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ
 Πού θά 'θελα να σε υιοθετήσω
 Νά σέ στείλω σχολείο στην Ιωνία
 Νά μάθεις μανταρίνι καί άψινθο
- 5** Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ
 Στο πυργάκι τού φάρου τό καταμεσήμερο
 Νά γυρίσεις τόν ήλιο και ν' ακούσεις
 Πώς η μοίρα ξεγίνεται και πώς
 Από λόφο σε λόφο συνεννοούνται
- 10** Ακόμα οι μακρινοί μας συγγενείς
 Που κρατούν τον αέρα σαν αγάλματα
 Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ
 Με τον άσπρο γιακά και την κορδέλα
 Να μπεις απ' το παράθυρο στη Σμύρνη
- 15** Να μου αντιγράψεις τις αντιφεγγιές στην οροφή
 Από τα Κυριελέησον και τα Δόξα Σοι
 Και με λίγο Βοριά λίγο Λεβάντε
 Κύμα το κύμα να γυρίσεις πίσω
 Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ
- 20** Για να σε κοιμηθώ παράνομα
 Και να βρίσκω βαθιά στην αγκαλιά σου
 Κομμάτια πέτρες τα λόγια των Θεών
 Κομμάτια πέτρες τ' αποσπάσματα του Ηράκλειτου.

(Το Φωτόδεντρο και η Δεκάτη Τετάρτη Ομορφιά, Ίκαρος, 1971)**Β΄. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**

1. Κάποια από τα χαρακτηριστικά της ποίησης του Οδ. Ελύτη είναι: η ποιητική προσέγγιση του κόσμου με τις αισθήσεις, η αναφορά στην ιστορική ελληνική παράδοση, η αναφορά στη θρησκεία, η σχέση με την ελληνική φύση, το μυστήριο του φωτός.
 Να γράψετε ένα (1) παράδειγμα μέσα από το ποίημα για καθένα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

Μονάδες 15

2. Εξετάζοντας την ποιητική γραφή του Οδ. Ελύτη στη “Μικρή Πράσινη Θάλασσα”, να εντοπίσετε και να γράψετε τέσσερα (4) υπερρεαλιστικά στοιχεία που υπάρχουν στο ποίημα και ένα αντίστοιχο παράδειγμα μέσα από το κείμενο για το καθένα από αυτά.

Μονάδες 20

3. “Τα χαρακτηριστικά που έχουν οι Κόρες είναι όμοια με του ποιητικού έργου του Ελύτη. η ομορφιά, η δροσιά και η αθωότητα, που πηγάζουν από τη νιότη τους, ο έρωτας που δωρίζουν, οι θαυμάσιες - με τη σημασία του θαύματος - και μαγικές δυνάμεις που έχουν και που ασκούν ευεργετικά για όσους είναι έτοιμοι να τις δεχτούν, κυρίως για τον ποιητή”. (Στέφανος Διαλησιμάς, “Η Ποίηση και ο ποιητής στον Ελύτη”, Π.Ε.Φ., Σεμινάριο 23, Οδυσσέας Ελύτης, Αθήνα 1997, σελ. 83).

Να δείξετε τεκμηριωμένα με αναφορά στο ποίημα ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι αντιπροσωπευτικά και για την Κόρη / Ποίηση στη “Μικρή Πράσινη Θάλασσα”.

Μονάδες 20

4. Να σχολιάσετε σε δύο παραγράφους (130 - 150 λέξεις) το περιεχόμενο των στίχων 12 - 18 (“Μικρή πράσινη θάλασσα ... νά γυρίσεις πίσω”). **Μονάδες 25**

5. Να συγκρίνετε τη “Μικρή Πράσινη Θάλασσα” του Οδ. Ελύτη με το παρακάτω απόσπασμα από την “Κυρά των Αμπελιών” του Γ. Ρίτσου ως προς το περιεχόμενο παρουσιάζοντας τα κοινά τους στοιχεία. **Μονάδες 20**

Γιάννης Ρίτσος, “ Η Κυρά των Αμπελιών” (απόσπασμα).

XI

“Κυρά, Κυρά, θαλασσινή και στεριανή μέ τά λουλουδιασμένα
μάγουλα

σφίγγοντας μέσ στό μπούστο σου τήν κάψα του Ἰλωνάρη
πότε κρατώντας στήν ποδιά σου ένα καράβι-μικροκάραβο
πότε σάν Παναγιά Αγιοπελαγίτισσα ντυμένη μ’ ένα δίχτυ
νά κουβαλάς τό σούρωμα στήν κεφαλή σου τό πανέρι μέ τά
ψάρια

πότε ντυμένη μ’ αμπελόφυλλα, κυνηγημένη απ’ του ήλιου
τίς χρυσόμυγες πάνου στ’ άλώνια

ανάβοντας τό φίλημα στά λουλουδάκια της μηλιάς
μπατσίζοντας τίς λυγαριές μέ τόν άγέρα τής τρεχάλας σου.

Μηλί - βιά-βιά- μηλί - μηλίτσα της ανηφοριάς
πώς σου τριανταφυλλίσανε τά μήλα της αγάπης;”

(Γιάννης Ρίτσος, “ Η κυρά των Αμπελιών”, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1979)